

Hanna Solarczyk-Szwec

<https://orcid.org/0000-0003-4741-4465>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

IV Webinarium Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego „O aktualności idei edukacji ustawicznej w pracach naukowych Profesora Józefa Pólturzyckiego”, 6 kwietnia 2022 r.

Dnia 25 sierpnia 2021 r. zmarł prof. Józef Pólturzycki. W środowisku andragogicznym zapamiętamy go jako animatora życia naukowego – założyciela i honorowego prezesa Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego, inicjatora wielu konferencji, pomysłodawcę serii wydawniczej „Biblioteka Edukacji Dorosłych” oraz czasopism „Edukacja Dorosłych” i „Rocznik Andragogiczny”, autora licznych prac naukowych.

Profesor Józef Pólturzycki był niezwykle aktywnym naukowcem w różnych dziedzinach nauki: metodyki nauczania języka polskiego i literatury polskiej, teorii kształcenia, pedeutologii, andragogiki i edukacji ustawicznej. Zagadnienia edukacji ustawicznej były jednak przedmiotem szczególnego zainteresowania i troski Profesora, który wracał do nich wielokrotnie w swojej pracy naukowej. Dlatego Zarząd ATA, organizując IV webinarium w dniu 6 kwietnia 2022 r., postanowił poświęcić temu zagadnieniu szczególną uwagę, co znalazło odzwierciedlenie w tytule webinarium.

Webinarium otworzyła prof. Eleonora Sapia-Drewniak, która przedstawiła aktywność zawodową i obszary zainteresowań naukowych prof. Józefa Pólturzyckiego. Dokonała rekonstrukcji jego biografii w świetle dokumentów archiwalnych i osobistych wspomnień Profesora. Wystąpienie to publikujemy w II sekcji niniejszego tomu „Rocznika Andragogicznego” i zapraszamy do jego lektury. Przedstawieniu sylwetki Profesora towarzyszyła prezentacja jego zdjęć z różnych okresów życia i pracy przygotowana

przez dr Annę Marianowską. Następnie głos zabrał dr Krzysztof Pierścieniak, który w wystąpieniu „Życie zamknięte w słowach. Na tropach idei edukacji ustawicznej w biografii napisanych przez profesora Józefa Półturzyckiego” odniósł się do biografii Adama Mickiewicza, Jana Kochanowskiego, Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Aleksandra Kamińskiego. Biografie te były przedmiotem zainteresowania i analiz prof. Półturzyckiego, który dzielił je z żoną i synem oraz bliskimi współpracownikami. Intencją prelegenta było odkrycie przed słuchaczami różnych aspektów edukacji ustawicznej w życiu tych postaci. W ten sposób ukazał się jeden z fenomenów pracy naukowej prof. Półturzyckiego – łączenie różnych dyscyplin naukowych i pasji, którymi зараżał innych. Następnie wystąpił dr Krzysztof Wereszczyński z referatem zatytułowanym „Samokształcenie jako podstawa edukacji ustawicznej – czyli co z ornitologami mają wspólnego współcześni nauczyciele?”. W swojej wypowiedzi skonfrontował on teorię samokształcenia z praktyką w pracy nauczycieli. Rezultat tej analizy nie napawał optymizmem, ponieważ samokształcenie jest przez nauczycieli wąsko rozumiane, niesystematycznie uprawiane, czy wręcz zarzucone. Wiadomo natomiast, że w obliczu dynamicznych zmian otoczenia szkoły i zróżnicowanych potrzeb uczniów i rodziców jest ono konieczne. Stąd apel, który wybrzmiał w drugiej części tytułu wystąpienia – nauczyciele nie mogą być jak ornitologowie, muszą sami w praktyce robić to, czego mają uczyć innych – umiejętności samokształcenia. Tu także ujawniła się inna cecha pracy naukowej prof. Półturzyckiego – łączenie teorii z praktyką. Jako nauczyciel szkół dla dorosłych i nauczyciel akademicki propagował swoją postawą wśród uczniów i studentów edukację ustawiczną jako styl życia. Tekst omawianego wystąpienia publikujemy w II sekcji niniejszego tomu „Rocznika Andragogicznego”.

Po wystąpieniach odbyła się druga, dyskusyjna część webinarium, w której uczestnicy podzielili się refleksjami odnoszącymi się do tematyki webinarium oraz wspomnieniami związanymi z osobą prof. Półturzyckiego. W szczególności wybrzmiała troska Profesora o współpracowników, który wprowadzał ich do środowiska naukowego, angażował we wspólne przedsięwzięcia naukowe, powierzał im ważne role w organizowaniu wydarzeń naukowych, redagowaniu publikacji i czasopism, towarzyszył im w ważnych wydarzeniach życiowych.

W IV webinarium Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego „O aktualności idei edukacji ustawicznej w pracach naukowych Profesora Józefa Półturzyckiego” uczestniczyli przedstawiciele środowisk, z któ-

rymi prof. Pólturzycki był związany zawodowo, tj. Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku oraz Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Obecni byli doktorzy, których wypromował (łącznie 35 osób). W webinarium wzięły też udział osoby, które wspominają Profesora jako recenzenta w ich przewodach doktorskich, habilitacyjnych i profesorskich (napisał w nich ponad 90 recenzji), a także osoby, które poznały Profesora na swojej drodze naukowej i postanowiły uczcić w ten sposób jego pamięć.

Zamykając webinarium, prezes ATA dr hab. Hanna Solarczyk-Szwec podziękowała wszystkim za udział, przekazała jego organizatorom i uczestnikom pozdrowienia i podziękowania od syna Profesora – Marka. Na ręce dr. hab. Tomasza Maliszewskiego, prof. AMW złożyła podziękowania dla Akademii Marynarki Wojennej, która zapewniła obsługę i oprawę wydarzenia na platformie internetowej. Zaprosiła też uczestników do składania tekstów do niniejszego, 29 tomu „Rocznika Andragogicznego”, który jest dedykowany pamięci Profesora Józefa Pólturzyckiego.